

Veilige sportomgeving RCL

Deze gedragscode is ontleend aan informatie van centrumveiligensport.nl

1 Inleiding

1.1 Veilige sportomgeving

- Bij Runningclub RCL moet ieder lid, bestuurslid, loper en trainer in een veilige en gezonde omgeving kunnen trainen en functioneren.
- Gedrag of taalgebruik, dat als ongewenst of intimiderend wordt ervaren, wordt niet getolereerd. Ongewenst gedrag heeft immers gevolgen voor de betrokken(en), de sfeer, de sportieve prestaties en het imago van de vereniging.

1.2 Gedragscode

- Het doel van de gedragscode is om bruikbare en eenvoudige regels te geven voor de gewenste omgang of gewenst gedrag voor alle betrokkenen bij Runningclub RCL.
- Deze regels moeten bijdragen aan een gezonde sportomgeving en sportsfeer, een respectvolle onderlinge omgang met elkaar en het voorkomen van ongewenst gedrag.

1.3 Uitgangspunten

- Respectvolle onderlinge omgang wordt nagestreefd. Bestuursleden, (assistent)trainers, begeleiders en vrijwilligers geven daarbij het goede voorbeeld.
- Mensen hebben het recht om zelf hun grenzen te stellen in de omgang met elkaar.
- Om te bepalen of er sprake is van ongewenst gedrag wordt niet uitgegaan van de bedoelingen van de veroorzaker, maar van de wijze waarop het gedrag overkomt bij de persoon die het ondergaat.
- Onder ongewenst gedrag verstaan we alle vormen van intimidatie, agressie, geweld, discriminatie of pesten.
- Van ongewenst gedrag kan zowel sprake zijn bij direct contact als indirect bijv. via sociale media.

1.4 Tien algemene gedragsregels

- 1.** Ik accepteer en respecteer de ander zoals hij/zij is en discrimineer niet. Iedereen telt mee bij Runningclub RCL.
- 2.** Ik houd rekening met de grenzen die de ander aangeeft, val de ander niet lastig en berokken de ander geen schade.
- 3.** Ik scheld niet, maak geen gemene grappen of opmerkingen over anderen, negeer de ander niet en doe niet mee aan pesten, uitlachen of roddelen.
- 4.** Ik vecht niet, gebruik geen geweld, bedreig niemand en neem geen wapens mee.
- 5.** Ik maak op geen enkele wijze misbruik van mijn machtspositie.
- 6.** Ik kom niet ongewenst te dichtbij en raak de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
- 7.** Ik geef de ander geen ongewenste seksueel getinte aandacht.
- 8.** Ik stel geen ongepaste vragen en maak geen ongewenste opmerkingen over iemands persoonlijk leven of uiterlijk.
- 9.** Als iemand mij hindert of lastig valt dan vraag ik hem/haar hiermee te stoppen. Als dat niet helpt, vraag ik een ander om hulp.
- 10.** Ik help anderen om zich ook aan deze afspraken te houden, spreek degene die zich er niet aan houdt erop aan en meld dit zo nodig bij het bestuur.

2 Gedragscode bestuursleden

Een bestuurder:

- Zorgt voor een veilige omgeving. → Schep een omgeving en een sfeer, waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook wordt ervaren.
- Is dienstbaar. → Handel altijd in het belang van de vereniging of andere rechtspersoon en richt je op het belang van de leden en/of aangeslotenen.
- Is open. → Handel zo transparant mogelijk, zodat het eenvoudig is om verantwoording af te leggen en inzicht te geven in je handelen en beweegredenen.
- Is betrouwbaar. → Hou je aan de regels en afspraken, zoals de statuten. Gebruik informatie alleen voor het doel van de organisatie. Verklaar dat je vertrouwelijke informatie niet voor eigen gewin of ten gunste van anderen gebruikt.
- Is zorgvuldig. → Handel met respect en stel gelijke behandeling voorop. Weeg belangen op correcte wijze. Wees zorgvuldig en oprecht bij het vermelden van ervaring en functies. Ga zorgvuldig en correct om met vertrouwelijke informatie. Onderbouw bestuursbesluiten goed, zodat er begrip is voor de gekozen richting.
- Voorkomt (de schijn van) belangenverstrengeling. → Vervul geen nevenfunctie en ga geen financieel belang aan die in strijd is of kan zijn met je functie. Bespreek in het bestuur een (schijn) van belangenverstrengeling als die zich voordoet. Neem geen geschenken of giften aan die bestemd zijn om een persoonlijk voordeel te geven. Geef geen geschenken uit hoofde van de functie en biedt geen diensten tegen betaling aan en doe ook geen beloften om iets te doen of na te laten. Meld geschenken en giften die uit hoofde van de functie zijn ontvangen of gegeven.
- Is een voorbeeld voor anderen en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht. → Gedraag je hoffelijk en respectvol, onthoud je van grievende en/of beledigende opmerkingen.
- Zet zich in om ervoor te zorgen dat alle sporters en begeleiders zich houden aan de verenigingsreglementen en gedragsregels. → Als bestuurder ben je verantwoordelijk voor het opstellen van gedragsregels voor je eigen vereniging.
- Neemt (meldingen en signalen van) onbehoorlijk gedrag en grensoverschrijdend gedrag serieus. → Span je in om het onderwerp integriteit bespreekbaar te maken en te houden. Zorg voor een bepaalde mate van alertheid in de organisatie voor onbehoorlijk en/ of grensoverschrijdend gedrag. Stimuleer het melden van ongewenst gedrag. Treed adequaat op tegen het schenden van regels en normen door sporters, werknemers, supporters en anderen.
- Spant zich in om te werken met integere functionarissen. → Ga na of een functionaris van onbesproken gedrag is (raadpleeg het Register met tuchtuitspraken seksuele intimidatie), vraag zo nodig een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan en doe onderzoek in relatie tot de beoogde functie.
- Ziet toe op de naleving van regels en normen. → Zorg dat iedereen de reglementen, de huisregels en gedragscode naleeft.

3 Gedragscode trainers

Een trainer, coach of begeleider:

- Zorgt voor een veilige omgeving. → Schep een omgeving en sfeer waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook zo wordt ervaren. Hou je aan de veiligheidsnormen en -eisen die door de vereniging zijn gesteld (bijvoorbeeld het veiligheidsprotocol).
- Kent en handelt naar de regels en richtlijnen van de vereniging en past die ook toe (met name het veiligheidsprotocol en deze gedragscode).
- Vermeld alle relevante feiten bij je aanstelling als trainer. → Je kunt bovendien een verklaring omtrent gedrag VOG overleggen als daarom wordt gevraagd.
- Is zich bewust van machtsongelijkheid en (soms ook) afhankelijkheid, en misbruikt zijn positie niet. → Gebruik je positie niet om op onredelijke of ongepaste wijze macht uit te oefenen. Onthoud je van elke vorm van (machts)misbruik, emotioneel misbruik, fysiek grensoverschrijdend gedrag, waaronder seksueel getinte opmerkingen, aanrakingen en/of seksueel misbruik. Je hebt een meldplicht over seksuele intimidatie en misbruik.
- Respecteert het privéleven van de sporter. → Dring niet verder binnen in het privéleven van sporters dan noodzakelijk. Ga met respect om met de sporter en met de ruimtes waarin de sporters zich bevinden, zoals kleedkamers en douches.
- Tast niemand in zijn waarde aan. → Onthoud je van discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen en gedrag. Maak geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd of andere kenmerken. Sluit niemand buiten en wees tolerant.
- Is een voorbeeld voor anderen en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht. → Gedraag je hoffelijk en respectvol, onthoud je van grievende en/ of beledigende opmerkingen.
- Neemt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan om iets te doen of na te laten dat in strijd is met de integriteit van de sport. → Krijg je iets aangeboden om iets te doen of na te laten, meld dit dan aan het bestuur.
- Ziet toe op naleving van regels en normen. → Zorg dat iedereen de gedragscode naleeft.
- Is open en alert op waarschuwingssignalen. → Wees waakzaam en alert op signalen en aarzel niet om die door te geven aan het bestuur of de vertrouwenspersoon.
- Is voorzichtig. → Stel nooit informatie beschikbaar die nog niet openbaar is gemaakt.
- Drinkt tijdens de trainingen geen alcohol.

4 Gedragscode sporters

De sporter (hardloper):

- Is open en alert. → Als je wordt gevraagd om iets te doen dat tegen je eigen gevoel, normen en waarden ingaat of je ziet iets gebeuren dat in strijd is met de gedragscode: spreek je uit, maak je kenbaar, zeg dat je iets niet OK vindt. Als dat niet heeft geholpen of je wist je geen raad met de situatie, dan kun je altijd nog terecht bij de vertrouwenspersoon. Je kunt het voorval ook bespreken met de trainer of het bestuur.
- Respecteert anderen. → Je hebt respect voor iedereen. Let op je taalgebruik en hoe je je aan anderen presenteert. Geef iedereen het gevoel dat hij of zij zich vrij kan bewegen.
- Respecteert afspraken. → Kom op tijd, luister naar instructies van de trainers en houd je aan de regels.
- Gaat netjes om met de omgeving. → Maak niets stuk, respecteer ieders eigendommen. Gooi afval in afvalbakken.
- Blijft van anderen af. → Raak niemand tegen zijn of haar wil aan.
- Houdt zich aan de regels. → Lees deze gedragscode en houd je daar ook aan.
- Tast niemand aan in zijn of haar waarde. → Onthoud je van discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen en gedrag. Sluit niemand buiten en wees tolerant.
- Discrimineert niet. → Maak geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd of andere kenmerken.
- Is eerlijk en sportief. → Speel niet vals, gebruik geen verbaal of fysiek geweld, gebruik geen doping.
- Is verantwoordelijk → Drinkt na het sporten met mate alcohol en drinkt niet als hij of zij nog moet deelnemen aan het verkeer.

5 Ongewenst gedrag

5.1 Dit is wat je kunt doen bij ongewenst gedrag

Als er iets gebeurt dat in strijd is met de gedragscode kun je het volgende doen:

- Ben je in gevaar: Bel 112 en schakel de politie in. Zorg direct voor jezelf als je medische hulp nodig hebt.
- Als je zelf slachtoffer bent van ongewenst gedrag of je neemt ongewenst gedrag waar, maak jezelf dan kenbaar en geeft richting de dader, omstanders of de trainer aan dat sprake is van ongewenst gedrag. Het is belangrijk te voorkomen dat wangedrag kan voortduren doordat niemand ingrijpt. Voor jezelf opkomen als je slachtoffer bent, of als omstander ingrijpen in situaties met ongewenst gedrag, kan best heel lastig zijn. Als je je geen raad weet met de situatie dan is dat begrijpelijk. Ook dan kun je nog steeds handelen, zie hieronder.
- Je kunt altijd terecht bij de vertrouwenspersoon, voor al je vragen en advies. Dat geldt voor slachtoffers van ongewenst gedrag, voor omstanders, en ook voor hen die beschuldigd worden van wangedrag. De vertrouwenspersoon is er voor jou en voor jou alleen. Zie verder paragraaf 5.2.
- Je kunt melding doen van ongewenst gedrag of daarover een klacht indienen bij het bestuur. Dat kun je doen als slachtoffer, maar ook als omstander. Het bestuur bespreekt met jou wat met je melding of klacht zal worden gedaan en wat daarvan de uitkomst is. Zie verder paragraaf 5.3.
- Je kunt ook een klacht indienen bij het onafhankelijke Instituut Sport Rechtspraak (www.isr.nl). Daarnaast kun je verschillende hulpverleners vertrouwelijk benaderen. Voorbeelden zijn het Centrum Seksueel Geweld, de huisarts, de GGD, Slachtofferhulp Nederland, Veilig Thuis en Fier. Bij een vermoeden van strafbare feiten kun je aangifte doen bij de politie.

5.2 Vertrouwenspersoon

5.2.1 Voor wie?

De vertrouwenspersonen zijn bedoeld voor slachtoffers, omstanders en beschuldigen die te maken krijgen met grensoverschrijdend gedrag. Iedereen van RCL (hardlopers, trainers en bestuursleden) kan terecht bij de vertrouwenspersoon voor vragen en advies over ondervonden of waargenomen ongewenst gedrag.

5.2.2 Wat doet de vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon luistert naar iemands verhaal en helpt diegene zoeken naar mogelijkheden om de situatie op te lossen. Hij of zij kan iemand ook helpen om een klacht in te dienen bij de vereniging of de politie, maar gewoon even praten kan ook.

De taken van een vertrouwenspersoon bestaan onder andere uit:

- Het verzorgen van eerste opvang van leden van RCL die zijn lastiggevallen en die hulp en advies nodig hebben.
- Het nagaan of een oplossing in de informele sfeer mogelijk is.
- Het slachtoffer informeren over andere oplossingsmogelijkheden, zoals klachtenprocedures.
- Het desgewenst begeleiden, als het slachtoffer zaak aan de orde wil stellen bij het bestuur.
- Het doorverwijzen naar hulpverlenende instanties.
- Het geven van voorlichting over de aanpak van ongewenst gedrag.
- Het adviseren en ondersteunen van het bestuur bij het voorkomen van ongewenst gedrag.
- De vertrouwenspersoon houdt een geanonimiseerde registratie bij (o.a. aantal meldingen, aard van de meldingen, wijze van afwikkeling) en koppelt dit geanonimiseerd terug in een jaarrapportage aan het bestuur. Het bestuur bespreekt dit rapport.

Zeker bij zwaardere incidenten is de hulp van een vertrouwenspersoon zeer wenselijk. De vertrouwenspersoon behandelt informatie vertrouwelijk en doet niets zonder medeweten van de betrokkene. De vertrouwenspersonen zijn gebonden aan geheimhouding over wat hen verteld wordt, tenzij er gevaar dreigt of een dwingende reden is deze geheimhouding te doorbreken (bijvoorbeeld bij strafbare feiten en gewetensnood). Mocht het noodzakelijk zijn de geheimhouding te doorbreken, dan geldt een vastgesteld protocol. De plicht tot geheimhouding blijft bestaan als de vertrouwenspersoon niet meer als zodanig werkzaam is.

5.2.3 Vertrouwenspersonen van Runningclub RCL

De vertrouwenspersonen van Runningclub RCL zijn:

- Mieke de Jong, woonachtig in Heino en lid van de club, te bereiken via VPRCLMieke@gmail.com.
- Marianne Grooten, woonachtig in Zwolle-Zuid, voorheen lid van de club maar nu niet meer, haar man is wel lid van de club. Marianne is te bereiken via VPRCLMarianne@gmail.com.

De vertrouwenspersonen van Runningclub RCL zijn gediplomeerd, volgen intervisie en bijscholing en zijn aangesloten bij de landelijke vereniging LVV. De vertrouwenspersonen worden benoemd door het bestuur, steeds voor een termijn van vier jaar. Herbenoemingen zijn toegestaan.

5.3 Melding maken of klacht indienen bij het bestuur

5.3.1 Wie kan melden of een klacht indienen?

Iedereen (sporters, omstanders, bestuursleden, trainers, etc.) die slachtoffer is van ongewenst gedrag, ongewenst gedrag waarneemt of wetenschap heeft van ongewenst gedrag, kan dat melden of een klacht indienen.

5.3.2 Wat kan ik melden?

Alles dat jij als melder belangrijk vindt gerelateerd aan ongewenst gedrag mag je melden. Denk bijvoorbeeld aan seksuele intimidatie en misbruik, discriminatie, pesten, uitsluiting, intimidatie en machtsmisbruik, etc. Dit houdt niet in dat op iedere melding een groot onderzoek volgt, maar wel dat iedere melding wordt opgevolgd. Melden en een klacht indienen is een formeel proces.

5.3.3 Anonimiteit

Soms wil een melder dat signalen of incidenten niet verder verteld worden. Soms wil de melder anoniem blijven. Dergelijke meldingen zijn lastig op te volgen, maar we zien ze als een belangrijk signaal voor hoe ons sportklimaat eruit ziet. Voel je dus niet geremd om desnoods anoniem een misstand te melden.

5.3.4 Hoe doe ik een melding of dien ik een klacht in?

Een klacht of melding van ongewenst gedrag doe je mondeling, telefonisch, of via e-mail bij een bestuurslid, rechtstreeks of via info@runningclubrcl.nl. Je kunt ook eerst een signaal afgeven en na een gesprek met het bestuur alsnog een formele melding maken. Het doel van de melding is om helderheid te krijgen over wat er gebeurd is, wie daar schuldig aan zou zijn en wat er aan gedaan moet worden, ook om herhaling te voorkomen. Een melding bij het bestuur is een formeel proces dat je aangaat. Er kan na onderzoek een straf volgen voor een dader. Bij een klacht verzoek je het bestuur expliciet om een straf of sanctie ten aanzien van de dader in te stellen.

Tips voor melden en klachten indienen:

- Wat is er precies gebeurd?
- Wanneer was dat?
- Waren er andere personen bij?
- Weet je wie de beschuldigde is?
- Zijn er andere slachtoffers?

Het bestuur moet met je melding of klacht aan de slag. Het bestuur nodigt je misschien uit voor een gesprek waarin je je melding of klacht kunt toelichten. Waarschijnlijk spreek het bestuur ook de persoon die beschuldigd wordt, om te horen wat zijn/haar versie is van het gebeurde. Het bestuur kan de beschuldigde tijdens deze periode van de vereniging wegsturen (schorsen), zie hiervoor de statuten. Gaat het om een voor de Nederlandse wet strafbaar feit, dan volgt aangifte bij de politie. De politie heeft dan de regie over wie zij wanneer spreekt. Het bestuur doet binnen een maand na ontvangst van de melding of klacht een uitspraak. Wanneer de omstandigheden daartoe aanleiding geven kan deze termijn met maximaal een maand worden verlengd.

5.4 Word je beschuldigd van grensoverschrijdend gedrag?

Als je beschuldigd wordt door een medesporter of het bestuur van je vereniging kan dat flink schrikken zijn. Daarbij is beschuldigd worden niet hetzelfde als schuldig zijn.

Je hebt het recht om te horen wat de melding of klacht is die er tegen jou is ingediend. Je hebt ook het recht om je te verweren tegen een klacht. Meewerken aan onderzoek is vrijwillig, dit mag je dus weigeren.

Het bestuur kan beslissen om een gesprek met je aan te gaan. Jij kunt dan vertellen wat jouw kant van het verhaal is. We raden je aan om dit niet alleen te doen. Neem een bekende mee die je vertrouwt. Vraag het bestuur om een geschreven verslag van het gesprek en lees goed of daarin staat wat je wilde vertellen. Vraag ook om een paraaf of handtekening van degene die verantwoordelijk is voor het verslag. Zo weet je altijd dat je de juiste versie hebt.

Het bestuur van kan beslissen om je voor de duur van een onderzoek te schorsen. We noemen dit een ordemaatregel. Je krijgt hierover een brief met de reden waarom je wordt geschorst en voor welke periode. Je kunt hier bezwaar tegen maken. Zie voor meer informatie de statuten.

Tips bij beschuldiging

- Probeer de rust te bewaren voor jezelf en je omgeving. Hoe moeilijk het ook kan zijn, probeer geen ondoordachte dingen te doen.
- Vraag na wat de klacht is en zorg dat je deze formeel op papier krijgt.
- Maak zelf ook een geschreven verslag van gesprekken. Hou een tijdslijn bij.
- Informeer bij je rechtsbijstandverzekering of zij je indien nodig juridisch ondersteunen.
- Neem iemand die je vertrouwt mee naar gesprekken, of maak gebruik van een vertrouwenspersoon voor ondersteuning.
- Maak jij je zorgen over je seksueel handelen, neem dan contact op met [StopitNow.nl](https://www.stopitnow.nl), je kunt hier anoniem je verhaal kwijt.